

ΛΟΓΟΣ

ἐκφωνηθεὶς ὑπὸ

ΜΙΧΑΗΛ Π. ΜΠΟΝΑΝΟΥ,

εἰς τὸ Λαϊκὸν μνημεῖον

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΑΤΟΥ.

τελεσθὲν ὑπὸ τοῦ Λαοῦ ἐπὶ τοῦ τάφου του κατὰ
τὴν 20 Δεκεμβρίου ἡμέραν καθ' ἣν ἐτελεύτησεν.

ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

ΤΥΠΟΙΣ « Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΑ. »

1884.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΙΕΥΤΗΡΙΟΥ

ΛΟΓΟΣ

ἐκφωνηθείς ὑπὸ

ΜΙΧΑΗΛ Π. ΜΠΟΝΑΝΟΥ,

εἰς τὸ Λαϊκὸν μνημόσυνον Γεωργίου Ἰακωβάτου,
τελεσθὲν ὑπὸ τοῦ Λαοῦ ἐπὶ τοῦ τάφου του κατὰ
τὴν 20 Δεκεμβρίου ἡμέραν καθ' ἣν ἐτελεύτησεν.

Συμπολιταί.

Ὡραῖον καὶ ἔνδοξον ἐμβλημα ἐξελέξατο
ὁ παρ' ἡμῖν μνημονευόμενος ἔνδοξος καὶ ἀεί-
μνηστος ἀνὴρ. Τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου πα-
ρήγγειλε νὰ θέσωσιν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ σώματός
του· τοῦτον καὶ ἡμεῖς θέτουμεν ἐπὶ τοῦ τάφου
του, τελοῦντες τὴν ἐτήσιον μνήμην του. Ἀ-
ληθῶς ἔνδοξος ἡ ἐκλογή του.

Ὁ μέγας μάρτυς τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ
Θεάνθρωπος Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὴν δι-
δασκαλίαν αὐτοῦ ἐστερέωσε· καὶ διὰ μὲν τοῦ
λόγου ἀπέπτυσεν τὴν δυσηδαιμονίαν, ἤλεγξε
τὴν ὑποκρισίαν, τὴν κακίαν, τὴν μοχθηρίαν,
ἐδίδαξε τὰ ἀγαθὰ τῶν ἱερέων, ἐδίδαξε καὶ μετέ-
δωκε πρὸς τοὺς λαοὺς τὴν πρὸς ἀλλήλους

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΝΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΔΗΕΟΥΡΙΟΥ

ἀγάπην καὶ τὴν ἀδελφοποίησιν αὐτῶν· διὰ δὲ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου κατεκεραύνωσε καὶ κατεσύντριψε τὸ τέρας τοῦ κόσμου τούτου, τὸν Καισαρισμόν.

Τοιαύτην πολιτικὴν ἡσπάσθη καὶ ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος. Τὴν φιλοσοφίαν καὶ πολιτείαν τοῦ Πλάτωνος, ἀνακαινισθεῖσαν διὰ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἁγιασθεῖσαν διὰ τοῦ οἵματος αὐτοῦ. Ταύτην ἡγάπησε καὶ ταύτην ἐδίδαξεν.

Ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, ἔλεγεν, ἀπαντῶν εἰς τινὰ τῶν βουλευτῶν. « Ἡ ἔκφρασις εἶναι ὠρμία, ἀλλ' ἡ ἰδέα εἶναι ψευδής. Ὁ Χριστιανὸς δὲν ἔχει χρέος ν' ἀναβῇ εἰς Ἀκροπόλεις διὰ νὰ λάβῃ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν αὐραν τῆς ἐλευθερίας, διότι αὐτὸ εἶναι ἄντικρυς ἐναντίον τοῦ Εὐαγγελίου, τὸ ὁποῖον κηρύττει, ὅτι, ὅπου πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. Ὅχι λοιπὸν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τὴν σημερινήν, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἀρχαίων ἐλλήνων ὑπῆρξέ ποτε ἡ ἐλευθερία ἡ ἐθνικὴ καὶ ἡ ὀρησκειτικὴ. Διότι τὸ πάλαι ὑπῆρχον ἐδῶ ἐν Ἑλλάδι, ὅπου τὴν σήμερον ᾔσθε ἐλεύθεροι, ὑπῆρχον 30,000 πολῖται καὶ 400,000 εἰλώτων, δούλων, σκλάβων· καὶ ἂν σεῖς εἴσθε ἐλεύθεροι, καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν, δὲν τὸ χρεωστῶ εἰς τὴν Ἀκρό-

πολιν τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῆς Σιών, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προῆλθε τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας. « Ἐν ὅλῳ τῷ πολιτικῷ του βίῳ τὸν δεσποτισμὸν ἀπεστρέφετο, ὡς φέροντα μεθ' ἑαυτοῦ τὴν διαφθορὰν καὶ ἐξαχρείωσιν τῶν ἡθῶν, τὴν ἰδιοτέλειαν, τὸν ἐγωισμόν, τὴν ἐμπάθειαν, τὴν διαίρεσιν, τὴν ἀδελφομαχίαν, τὴν δολοφονίαν, τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν ἀλληλοσφαγίαν. Ποσάκις πρὸς ἡμᾶς ἔλεγεν· ὅτι, δεσποτισμὸς καὶ δουλεία κατ' οὐδὲν διαφέρουσιν. Ποσάκις μὲ ἀνδρικὴν χαρὰν πρὸς ἡμᾶς ἔλεγεν. « Ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου ἐνεπήχθη ἐπὶ τοῦ ὄρους Γολγοθᾶ, ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῆς Νέας Σιών· οἱ θρόνοι τῶν τυράννων ἐσάπησαν, αἱ σάνιδες αὐτῶν ἐσαθρώθησαν· ὅταν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐννοήσωσιν οἱ Λαοί· ἡ πνοὴ αὐτῶν ἀρκεῖ νὰ τοὺς συντρίψῃ. » Τὸν δεσποτισμὸν τὸν ἐγέννησεν ἡ ἁμαρτία, τὸ σκότος καὶ ἡ ἀμάθεια· τὸν ἐγέννησεν, οὕτως εἰπεῖν, ἡ κατὰπτωσις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους· τὸν ἐστερέωσε δὲ ἡ δυσηδαιμονία, ἡ ἱεροκριτία, ὁ φατριασμός, ἡ ἰδιοτέλεια καὶ ὁ ἐγωισμός.

Ἐν τῇ βουλῇ ὑπερήσπισε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν, ἔσωσέν τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ αὐτὴν τὴν τιμὴν

τῆς βουλῆς, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου περὶ συντάξεων τῶν βουλευτῶν· κατεδίκασε τὴν σπατάλην καὶ τὸ ἀνίσον τῆς φορολογίας, καὶ μετ' ἀνδρικοῦ θάρρους, ἤλεγξε καὶ κατέκρινε τὴν ἀσύνητον πολιτικὴν πορίαν τῶν πολιτικῶν μας.

Ἦθελε φανῶμεν ἄδικοι, ἐν συντομίᾳ τὸν πολιτικὸν βίον τοῦ ἀνδρὸς διερχόμενοι, νὰ διέλθωμεν ἐν σιγῇ· πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐθνικὴν μας ἀποκατάστασιν καὶ πᾶν ὅ,τι καταδεικνύει τοῦ ἀνδρὸς τούτου τὴν ἀκράδαντον πεποίθησιν καὶ τὴν σταθερότητα τοῦ χαρακτῆρος. Ἐν τῇ ἐννάτῃ βουλῇ ἐψήφησε μετὰ τῶν ἄλλων ῥιζοσπαστῶν, τὸ ἀθάνατον ἐκεῖνο ψήφισμα, τὴν ἐνωσιν τῆς Ἑπτανήσου μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Ῥιζοσπαστισμὸς διετύπωσεν ἀρχὰς, ἐχάραξε διὰ προγράμματος τὴν πολιτικὴν του πορίαν. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ὁ ἀνὴρ οὗτος ἠσπάσθη καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ ἐπεδίωξεν.

Τοιοῦτον ἐνδοξον καὶ περίβλεπτον βίον διατελέσας, αἰωνίαν τὴν μνήμην τοῖς μεταγενεστέροις κατέλιπεν.

Τοιοῦτος ἦτον ὁ ἀνὴρ, ὅστις, ὅσον ἔζη, ὡς ἀστήρ φαινὸς διέλαμπεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ὀρίζοντα. Ἐδυσσε, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔδυσαν καὶ ἀνεβλήθησαν ἴσως ἐπὶ πολλὰ ἔτη αἱ

ἐλπίδες καὶ αἱ ἰδέαι τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Εἶθε νὰ ψευσθῶμεν.

Ἀείμνηστε Γεώργιε.

Εἰς ἐσὲ ἡ ἐπιστήμη ἐγένετο γόνιμος, ἐκαλιέργησε τὴν καρδίαν σου· ἀνεπτέρωσε καὶ κατέστησεν ὑψηλὴν τὴν διάνοιάν σου· ἐνεφύσησεν εἰς ἐσὲ πνεῦμα ἐλευθερίας, δύναμιν λόγου, θέλησιν ἐλευθέραν, σταθερὸν χαρακτήρα, καὶ σὲ ἀνέδειξε γνήσιον τέκνον τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας.

Ὅθεν καὶ ἡμεῖς, εὐγνωμοσύνης ἕνεκεν, συνήλθομεν ἐνταῦθα καταθέτοντες ἐπὶ τῷ δε τῷ τάφῳ τὸν στέφανον τοῦτον, στέφοντες τὰς πολιτικὰς σου ἀρετὰς καὶ τὰς πράξεις, ἃς ἐν τῷ ὀλίγῳ καὶ φθαρτῷ τούτῳ βίῳ διέπραξας. Συνήλθομεν ἐνταῦθα, ὅπως τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν ἐκδηλώσωμεν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ διὰ τῶν δακρύων τούτων ἐξιλεωθῶμεν καὶ ἐκφράσωμεν τὴν μεταμέλειάν μας.

Ἀείμνηστε Γεώργιε.

Ἀντί σου ἔχομεν παρήγορον τὴν νεολέαν, τὴν μέλλουσαν γενεάν, ἐξ αὐτῆς ἐλπίζομεν καὶ ἐπ' αὐτῆς στηρίζομεν τὰς ἐθνικὰς μας ἐλπίδας. Αὕτη ἔσεται ὁ ἐραστής καὶ μύστης τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης.

30187180XAI

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ναι τὰ ἄγνὰ καὶ καθαρὰ παιδία τῆς δημοτικῆς σχολῆς. Μετὰ τούτων καὶ ἡμεῖς ἐνοῦμεν τὴν φωνήν μας. Εἴη αἰώνιος ἡ μνήμη σου ἀείμνηστε ἀδελφέ.

Συμπολῖται.

Τὰ ὅσα τοῦ Γεωργίου, τὰ ὅποια καλύπτει ὁ τάφος οὗτος, θὰ σκιρτήσωσιν, ὅταν ἄγγελός τις, ἐπὶ τοῦ τάφου τούτου φέρει τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν. Τὸ πρόγραμμα τοῦ Ριζοσπαστισμοῦ ἐξεπληρώθη, ἡ Ἑλλὰς ἐδημοκρατήθη.

(Οἱ συνελθόντες, περίπου τῶν χιλίων ἀνδρῶν, συγκινηθέντες, ἐζητωκραύγησαν ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας.)

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΩΦΟΡΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙ 529100013